

[Ministeren for offentlige arbejder.]

fentlige arbejder i 1964 et udvalg med den opgave på grundlag af foreliggende erfaringer i ind- og udland samt i lyset af planer for landvinding nord og syd for grænsen at foretage en almindelig undersøgelse af, hvorvidt de trufne foranstaltninger til at imødegå en stormflod i Tønder og Ribe amter kunne anses for tilstrækkelige, og hvis udvalget ikke fandt disse foranstaltninger tilstrækkelige da at fremkomme med forslag til fornødne yderligere foranstaltninger. Jeg ved, at udvalget påregner i løbet af efteråret 1973 at afgive betænkning, som vil indeholde forslag til forbedring af beskyttelsen af kysten i de sønderjyske områder. Der er her tale om en betydelig opgave, som staten nok må medvirke til at løse. Hermed er ikke sagt, med hvilken andel staten skal medvirke, men det må være naturligt, at staten medvirker med en andel til at løse denne opgave. Det er klart, at vi teknisk set må afvente udvalgets betænkning, før vi indgår en drøftelse herom, men som jeg allerede har sagt under mine almindelige indledende bemærkninger, er det regeringens agt at fastholde den fastslåede linje i disse sager, nemlig at vi tager stilling sag for sag, område for område.

Et andet aktuelt problem, som hr. Jens Foged også var inde på, er, Holmsland Klit og Hvide Sande. Denne sag var jo til særlig drøftelse i folketinget foranlediget af fru Lone Nielsens spørgsmål, men da det også er en del af baggrunden for denne forespørgsel, skal jeg fremsætte nogle bemærkninger, som i et vist omfang måske næppe kan undgå at blive en vis gentagelse. Når jeg senere kommer ind på omtalen af havnene, vil jeg særskilt omtale tilsandingen i forbindelse med Hvide Sande havn m. m.

Tangerne ud for Ringkøbing Fjord er som bekendt under almindelig tilbagerykning. Syd for Hvide Sande har vi en tilbagerykning på 1-2 m om året i gennemsnit. På kyststrækningen ud for Hvide Sande transporteres årlig omkring 500.000 m³ sand fra nord mod syd. Denne meget store sandtransport skaber naturligvis vanskeligheder med at vedligeholde besejlingsdybderne til Hvide Sande havn og Ringkøbing Fjord, og derfor opførtes der i 1962 en 450 m lang mole nord for indsejlingen, idet man antog, at denne ville bevirke en forøgelse af be-

sejlingsdybden til havnen. Der er herved sket et indgreb i den naturlige sandvanding. Herved påvirkes så igen revledannelsen syd for Hvide Sande og dermed den naturlige beskyttelse for kystlinjen. Der har derfor i de senere år været angreb på kysten, der lejlighedsvis sætter stærkere ind på nogle strækninger end på andre strækninger. Disse angreb kan bevirke stedvise kysttillagerykninger af betydelig størrelsesorden og en meget større størrelsesorden end den gennemsnitlige, jeg før nævnte. Således satte i midten af 1960erne et angreb ind mod Årgab, og nogle mindre klitreguleringer blev foretaget i den anledning, men siden er der intet ekstraordinært iagttaget på dette sted.

Jeg går ud fra, at den aktuelle baggrund for den lokale bekymring med hensyn til kystnedbrydningen på Holmsland er den indrykning af klitbrinken, som i de sidste år er sket på strækningen 800-1.000 m syd for Hvide Sande havns søndre ledemole. Denne indrykning er fra den 4. februar 1969 til den 14. februar 1973 målt til 26 m, heraf skønmæssigt ca. 10 m inden for de seneste måneder. Samtidig er konstateret en væsentlig forstejling af strandbredden.

Som jeg sagde i sidste måned, foreligger der efter vandbygningsvæsenets opfattelse ikke nogen umiddelbar risiko for et gennembrud ud for Hvide Sandes sydlige del, men vandbygningsvæsenet er indstillet på at udarbejde en redegørelse for kystforholdene på strækningen fra Hvide Sande til Nymindegab, det nævnte jeg allerede i sidste måned, og den redegørelse vil kunne ligge færdig i begyndelsen af 1974. Det er klart, at ministeriet så vil tage sagen op, uden at jeg hermed har sagt, hvor stort statens engagement i en sådan foranstaltning måtte være.

Jeg har naturligvis undersøgt, om denne undersøgelse kunne foreligge på et noget tidligere tidspunkt, for helt uafhængigt af, hvem der skal betale, må man have en fælles interesse i at få et forsvarligt grundlag for de beslutninger, man vil træffe. Det er klart, at regeringen ikke er til sinds at foreslå folketinget eller finansudvalget at lade staten deltage i uigennemtænkte forslag, når der efter sagkyndig bedømmelse ikke er nogen umiddelbar risiko for, at helt uventede hændelser pludselig skulle indtræde. Så uanset at man kunne ønske, at den pågældende redegørelse kunne komme frem før, ville en